

(Ne)úspěšnost ve studiu: Kde aktuálně jsme (v datech)?

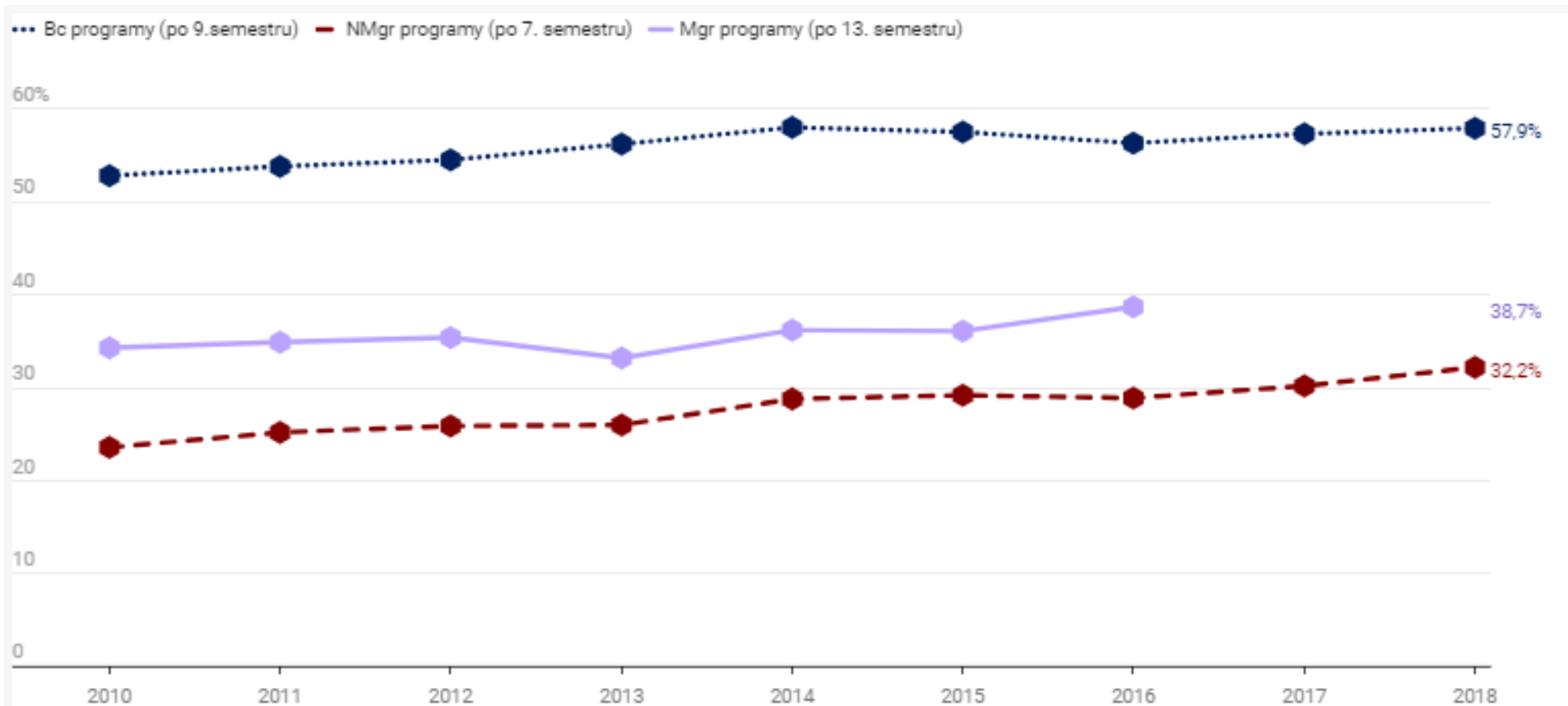

Michaela Šmídová

Centrum pro studium vysokého školství, v.v.i.

Podíl předčasně ukončených studií (podle STATIS)

Stáhnout obrázek • Vytvořeno nástrojem Datawrapper

Source: <https://datawrapper.dwcdn.net/khei9/2/>

Web Viewer [Terms](#) | [Privacy & Cookies](#)

Edit

Co máme k dispozici a co naopak chybí?

Chybí důvody (tj. reálné důvody)

Oborové rozlišení (kategorie ISCED)

Sociodemografické údaje

Forma studia

Základní přehled

Vývoj v čase

Vysoké školy, fakulty

Kde jinde hledat „data“?/1

Mezinárodní srovnání je velmi problematické. Není definice, na níž je shoda.....

- *„According to Eurostat data, in 2016 more than 3 million young Europeans dropped out of university. In the ranking of the EU countries with the highest number of dropouts, Eurostat ranks France 1st (with a third of the total number of dropouts), followed by Italy with a total dropout rate of 15.8%, the third place being the United Kingdom, with 12%. According to Eurostat, 24% of students, aged between 20 and 35, dropout of university motivated by desire to enter the labour market.“*

(Perchinunno, P., Bilancia, M. & Vitale, D. A Statistical Analysis of Factors Affecting Higher Education Dropouts. *Soc Indic Res* **156**, 341–362 (2021). <https://doi.org/10.1007/s11205-019-02249-y>)

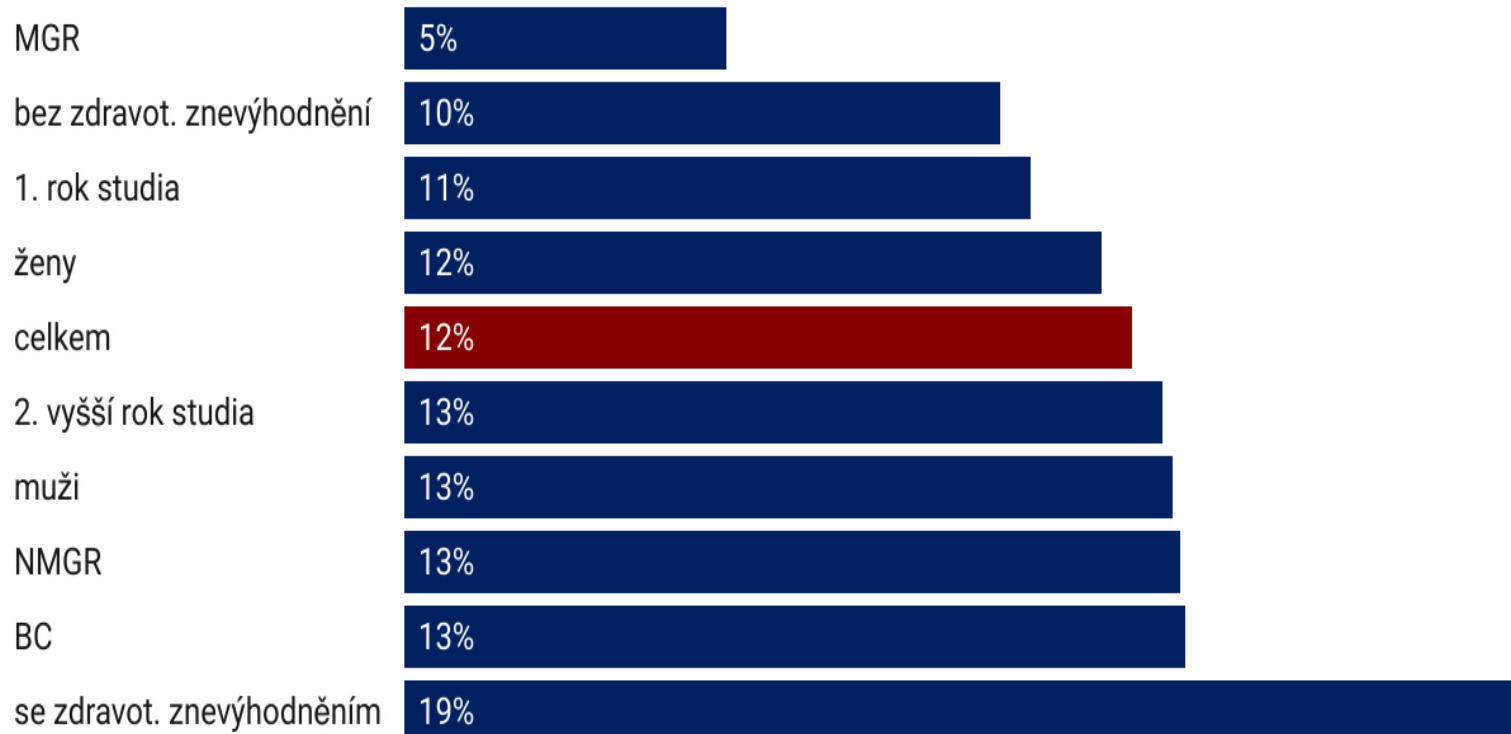
ALE

- Existují i studie, které se pokoušejí aplikovat **jeden model včasné identifikace studujících** ohrožených drop-outem „**přeshraničně**“ (mezinárodně, na úrovni institucí): Politecnica di Milano a Vrije Universiteit Amsterdam

(Melisa Diaz Lema, Melvin Vooren, Marta Cannistrà, Chris van Klaveren, Tommaso Agasisti & Ilja Cornelisz (2024) Predicting dropout in Higher Education across borders, *Studies in Higher Education*, 49:1, 141-156, DOI: [10.1080/03075079.2023.2224818](https://doi.org/10.1080/03075079.2023.2224818))

Kde jinde hledat informace/data? / 1

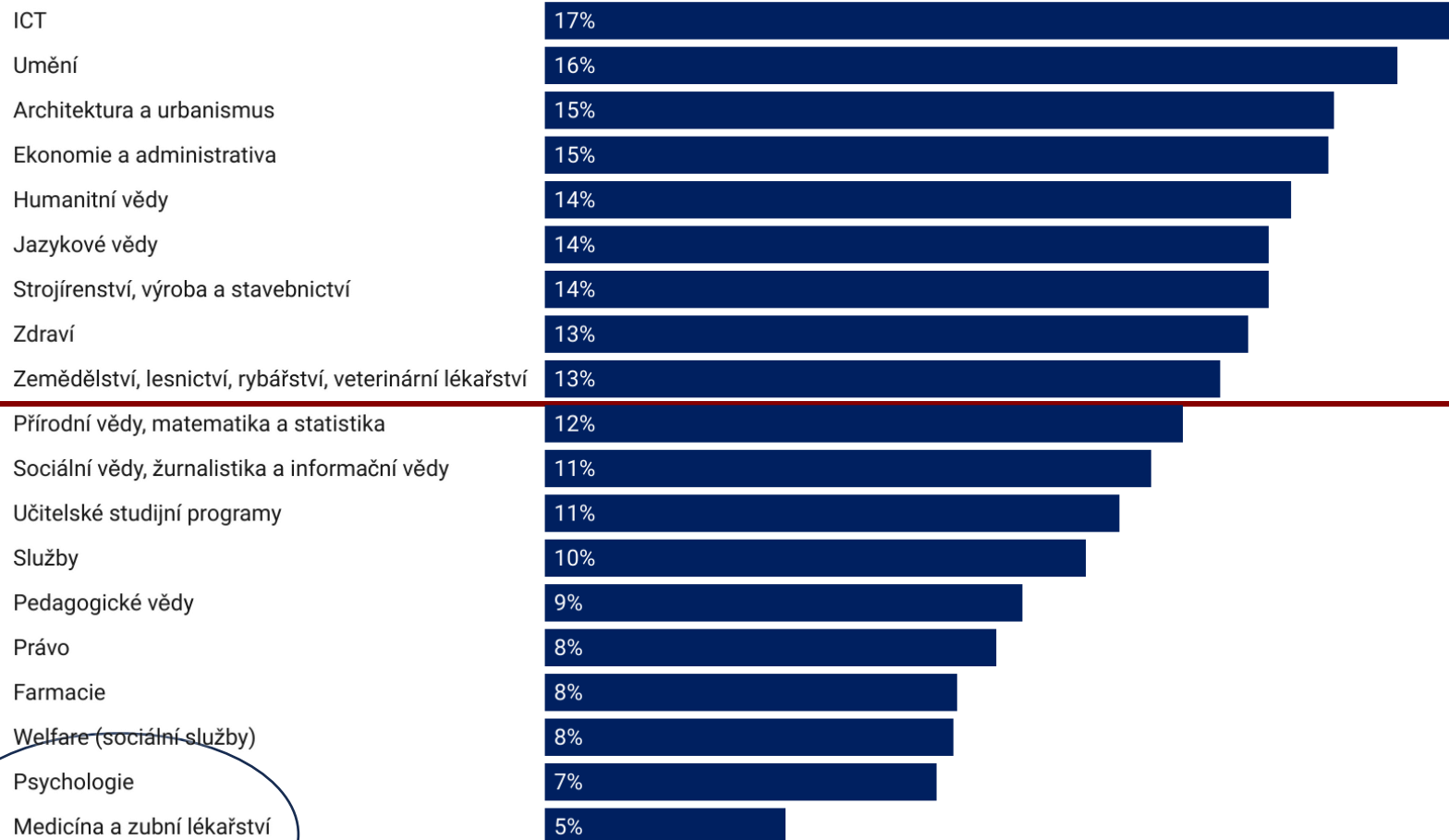
N=14 798,

Zdroj: EUROSTUDENT VIII, 2022 • Vytvořeno nástrojem Datawrapper

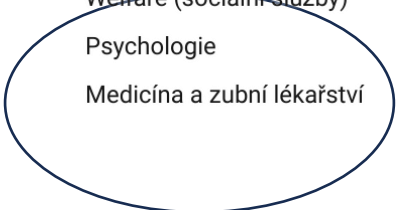
- Data EUROSTUDENT VIII za ČR :
„Vážně přemýšlím o tom, že úplně skončím se studiem na vysoké škole.“ (subjektivní postoj)
- rozhodně+ spíše souhlasím, škála 1- rozhodně souhlasím až 5 - rozhodně nesouhlasím)
- setrvale ukazují cca 10 – 12 % těch, co jsou ohroženi drop-outem
- Tj. během jara/léta daného akad. roku vážně přemýšlejí o tom, že chtějí studium zcela opustit
- první ročníky jsou v tomto ohledu ve velmi podobné situaci v celém souboru.

Kde jinde hledat informace/data? / 2

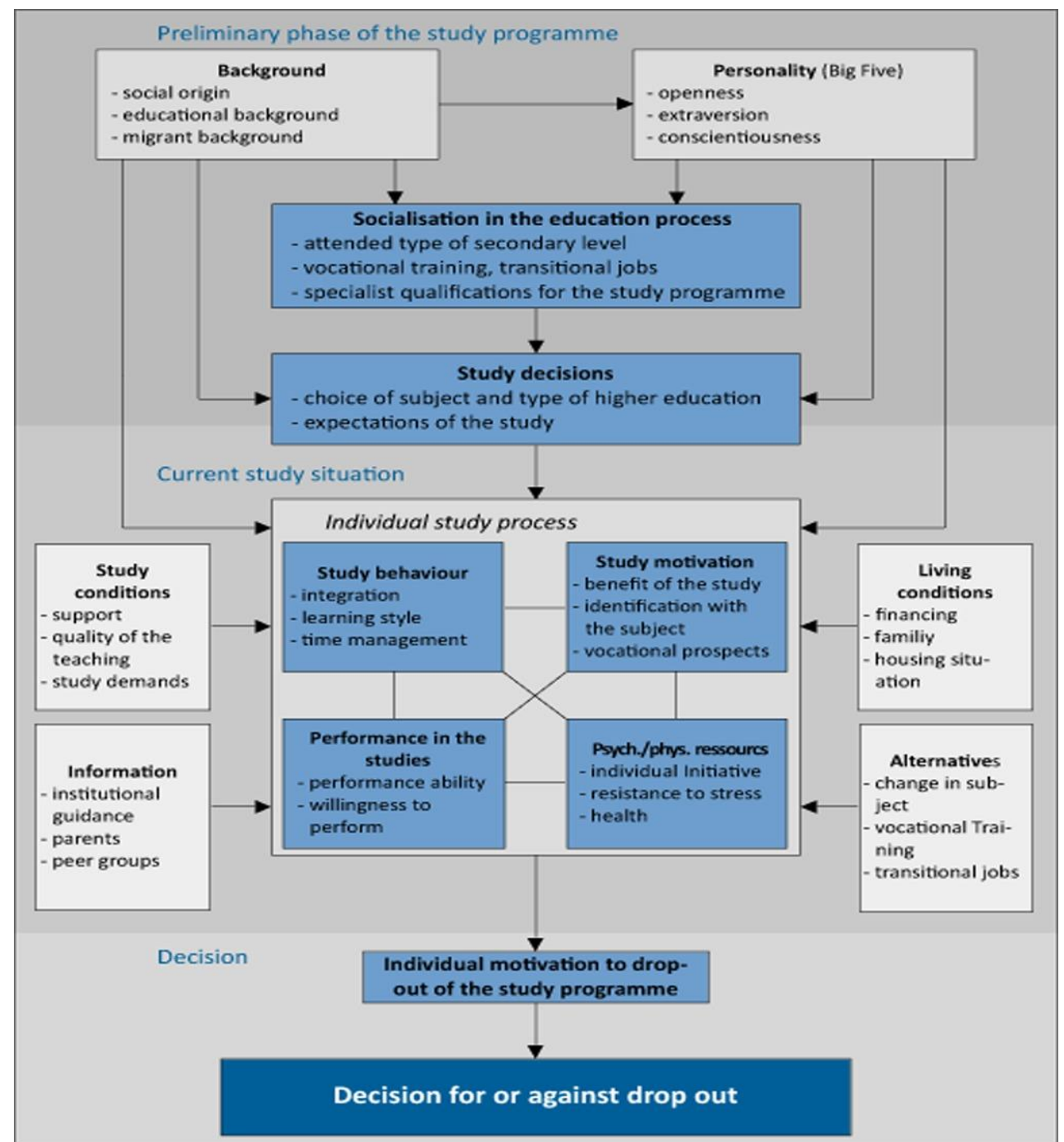
- ALE výrazná diferenciacie podle oborů (study fields)
- Důvody pro tento stav?

Konsensus 1: Dropout jako výsledek více faktorů a nikoliv jako jednorázové rozhodnutí

There is also a consensus among researchers that dropping out is not a result of a short-term spontaneous decision or a single factor. It is rather a process 'in which different influencing factors accumulate in a constellation of problems that makes leaving the higher education institution seem inevitable.'

(Heublein 2014, p. 503 – citováno v: Zajac, T.Z., Komendant-Brodowska, A. Premeditated, dismissed and disenchanted: higher education dropouts in Poland. *Tert Educ Manag* 25, 1–16 (2019). <https://doi.org/10.1007/s11233-018-09010-z>)

Konsensus 2: Důvody jsou velmi variabilní

- sociálně-ekonomické, psychologické/motivační, silně individuálně podmíněné! (co je pro jednoho překážka, je pro druhého motivace....)
- (Heublein, 2017) – 33 motivů sdružených do 9 skupin: (a) problémy s výkonem, (b) nedostatek motivace, (c) finanční potíže, (d) preference zaměstnání, (e) profesní alternativa, (f) organizace studia, (g) podmínky studia, (h) osobní důvody a (i) rodinné důvody.
- *Reasons for dropping out can be quite varied, ranging from incorrect and/or insufficient prospective student orientation, the willingness or need to find a job as quickly as possible, to a lack of awareness of not being able to cope with a particular course of study rather than another. Dropping out is not necessarily a definitive condition; those who have abandoned can decide to change their mind and resume their studies after a certain period of time, at the same university or even at another university.*
- Kolik z těch, co ukončili mezi prvním a druhým ročníkem měli nulové a nenulové kredity? Jak tyto kredity proměnit v něco, co bude dávat „smysl“? Např. lze využít i mikrocertifikáty?
- **Systemový zásah** je možný např. před vstupem do studia a hned na jeho začátku (ovlivnění procesu výběru SP a VŠ: nejde pouze o obsah, ale i „formu“ a strukturu studia) → informační management o podmínkách studia pro různé typy potenciálních studentů + není chyba změnit názor

Trendy ve využívání dat o (ne)úspěšnosti

„Hard“ přístup, tj. na základě objektivních individuálních dat: educational data mining a machine learning = mezinárodní a také již český trend!

Včasná identifikace ohrožených (Systém včasného varování) na základě:

- informací o studujícím získaných již při vstupu do studia (předchozí vzdělání, socio-ekonomický status, demografické údaje)
- sledování průchodu studiem v prvním roce studia (study performance)
- přináležitost ke studiu (např. registrace v online vzdělávacích platformách, využívání univerzitní knihovny, údaje o čtenářském chování z online knihovny a také úroveň online aktivity)

ALE: problém s přesností a načasováním (jak přesně identifikovat, kdo je ohrožený a jak načasovat případné intervence

(Marta Cannistrà, Chiara Masci, Francesca Ieva, Tommaso Agasisti & Anna Maria Paganoni (2022) Early-predicting dropout of university students: an application of innovative multilevel machine learning and statistical techniques, *Studies in Higher Education*, 47:9, 1935-1956, DOI: [10.1080/03075079.2021.2018415](https://doi.org/10.1080/03075079.2021.2018415))

V kombinaci se „soft“ (behaviorálními vědami ovlivněným) přístupem – na základě využívání NUDGINGU jako formy intervence: jde o možný trend do budoucna? (automatizované zprávy i individuální mentoring/tutoring)

(Ochrana, F., Korečková, J. & Kovács, R. How do HEIs' students accept nudging? Expert perspective analysis. *High Educ* (2023). <https://doi.org/10.1007/s10734-023-01082-0>)

Na závěr?

Efektivita (a možnost) systematického „boje“ proti neúspěšnosti (makro perspektiva)

vs (?)

individuální a vícerozměrná podmíněnost rozhodnutí ukončit studijní program bez absolvování (mikro perspektiva)